1 mei: De dag van de arbeid

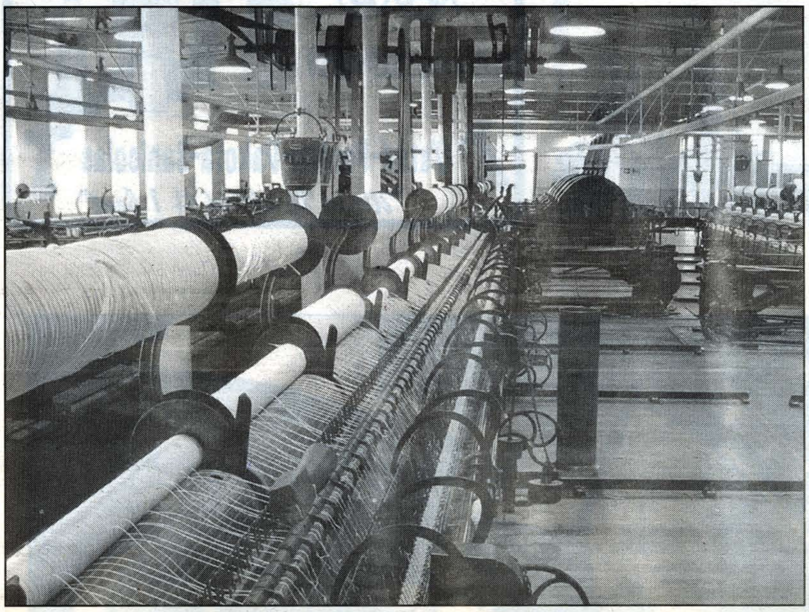

Australische arbeiders kwamen op 21 april 1856 bijeen om een algemene 24-urenstaking te houden met vergaderingen en een betoging. Hun doel: de 8-urige werkdag. De actie was eenmalig bedoeld maar het had zoveel effect dat er beslist werd om deze actiedag ieder jaar weer te herhalen. Het moest de arbeiders meer moed geven en geloof in hun eigen kunnen.

Het effect van de actie was zo groot dat het zich ook begon uit te breiden naar andere landen. Zo kwam het dat op 1 mei 1886 in Amerika een algemene werkonderbreking werd georganiseerd. De datum 1 mei was niet zomaar gekozen. 1 mei was in Noord-Amerika "Moving Day". Dat was de dag dat bestaande arbeidscontracten werden vernieuwd of juist werden aangegaan, bestaande woonruimtecontracten werden vernieuwd of de arbeiders moesten elders een nieuwe woonruimte zoeken.

Zo'n 300.000 arbeiders gaven aan de oproep gehoor en gingen in staking om de 8-urige werkdag te eisen. Op sommige plaatsen werd de eis ingewilligd echter bij de maaimachinefabriek van MacCormick in Chicago ging het mis. Er werden door de politie werkwilligen en stakingsbrekers uit de omliggende dorpen gehaald. Toen de stakende arbeiders hiertegen protesteerden schoot de politie 6 arbeiders dood. Vanwege dit incident werd er een paar dagen later een protestbijeenkomst gehouden waarbij een bomaanslag 7 politiemensen omkwamen. 8 leiders van de arbeiders werden opgepakt en ter dood veroordeeld, niet omdat zij schuldig waren aan de bomaanslag maar om de ideeën die zij verspreid hadden. Door politierepressie en juridische problemen werd het moeilijk om een nog eens betoging van deze omvang te organiseren. Maar toch werd in 1888 opnieuw een poging gedaan om een grote betoging te organiseren.

SLACHTPARTIJ

In Europa was de arbeidersbeweging flink gegroeid en werd ze steeds beter georganiseerd. In 1870-71 in Parijs hadden arbeiders een zware nederlaag geleden waarbij er onder de commune van Parijs een flinke slachtpartij was aangericht. Op het internationale Arbeiderscongres in 1889, waar 400 afgevaardigden aanwezig waren, werd besloten om de eis van een 8-urige werkdag centraal te stellen. Het was de Franse arbeider Lavigne uit Bordeaux, die voorstelde dat deze eis in alle landen kenbaar gemaakt moest worden door middel van algemene werkonderbrekingen. De Amerikaanse afgevaardigde maakte de deelnemers van het Congres erop attent dat de Amerikaanse arbeiders besloten hadden om die algemene staking op 1 mei 1890 te houden. Daarop werd ook door het congres besloten om deze datum aan te houden om overal acties te voeren. Ook nu was het de bedoeling om slechts een eenmalige betoging te houden. En zo gebeurde het dat op 1 mei 1890 de invoering van een 8-urendag (internationaal) werd geeist.

Zelfs toen dit doel bereikt was, bleef 1 mei bestaan. Ongetwijfeld zijn de werkomstandigheden in een groot deel van de wereld stukken beter dan de omstandigheden waarin de arbeiders van toen moesten werken. Het is aan hun inspanningen te danken dat dat zo is.

Toch zijn er nog vele arbeiders die in erbarmelijke omstandigheden ergens op deze aardbol moeten werken. Denk maar aan kinderarbeid, moderne slavernij, werken met chemische middelen zonder bescherming etc. Zolang dat zo is, is het goed dat deze dag in ere wordt gehouden. In verschillende landen ter wereld waaronder ook Aruba is 1 mei een vrije dag.

AHATA
ARUBA HOTEL AND TOURISM ASSOCIATION
wenst het Arubaanse volk een Prettige Koninginnedag toe.
Pabien

Dag van de arbeid

E recompensa mas grandi pa cada obrero ta e satisfaccion di por a uza su talentonan na desaroyo di su comunidad.
Pabien Aruba ariba Dia di Obrero
Gobierno di Aruba

Dag van de arbeid

ELMAR

*wij wensen alle werknemers
van Aruba in het algemeen
en in het bijzonder
onze employés en hun gezinnen.*

BRENCHIE'S

Feliz Dia di Obrero !

BJAS

Call Center: 528-4250

O'stad-Ponton-Dakota-Sanicolas

"Waar U altijd # 1 bent"

Gelukkige Arbeidersdag

Aan al onze werknemers en alle arbeiders van Aruba, gefeliciteerd op jullie dag!

RBTT BANK
YOUR WAY AHEAD

ITALIËSTRAAT 36, ORANJESTAD • L.G. SMITH BOULEVARD 66, ORANJESTAD • CAYA G.F. (BETICO) CROES 89, ORANJESTAD
PALM BEACH 5-A, NOORD • B V/D VEEN ZEPPENFELDSTRAAT 52, SAN NICOLAS
TEL: 523-3100 • FAX: 582-1756 • E-MAIL: INFO@TT.RBTT.COM • WWW.RBTT.COM

De commune van Parijs is een bijna vergeten stukje geschiedenis maar toch wel heel belangrijk voor het ontstaan van de dag van de arbeid. In de 18e en 19e eeuw was er in Frankrijk een aaneenschakeling van revoltes en machtswisselingen. De bestorming van de Bastille in 1793 oftewel beter bekend als de Franse revolutie was het beginpunt van die roerige periode. De machtsblokken waren tot aan dat moment de koning, adel en kerk geweest. Het was de burgerij die in 1793 de macht greep. Al was het maar voor een korte periode want niet lang daarna herstelde Napoleon Bonaparte de monarchie. Ten tijde van de Franse revolutie kon men nog niet spreken van een arbeidersklasse omdat de industrialisatie nog beperkt was. Er waren voornamelijk kleine zelfstandige werklieden en boeren. In april 1848 treedt de nieuw gevormde arbeidersklasse voor het eerst op de voorgrond maar het verzet van de arbeiders wordt bloedig de kop ingedrukt.

Deze gebeurtenis is het begin van het Tweede keizerrijk van Napoleon III. Het was een periode van economische bloei maar ook van corruptie, politieke zwendel en verspilling. Het gewelddadige optreden tegen de Parijse arbeiders had kwaad bloed gezet en bleef onderhuids voortwoekeren. In 1870 was 70 procent van de Parijse bevolking in de industrie werkzaam. De werkdag in 1870 bestaat uit tien uren, met twee uur onderbreking voor de maaltijden. Het dagloon is laag en er is geen sociale zekerheid. Op het moment dat een arbeider niet meer in staat is om te werken gaat het snel bergafwaarts met hem. Man en vrouw en ook de kinderen moeten werken om rond te kunnen komen. Het is tegen deze achtergrond dat de eerste arbeidersbewegingen ontstaan. De eerste Internationale (oorspronkelijke naam: Internationale Arbeiders Vereniging) wordt tegenwoordig de Internationale van Marx genoemd. Het was de eerste internationale arbeidersorganisatie van enig belang. Ze had afdelingen in zowat alle Europese landen (Duitsland en Frankrijk in het bijzonder) en in Amerika.

KARL MARX

Het secretariaat was gevestigd in Londen en Marx speelde er een belangrijke rol. Deze Internationale kan zeker niet gezien worden als een homogeen geheel. Binnen de beweging waren er verschillende stromingen. De Franse sectie van de Internationale was ongetwijfeld een van de grootste, zo niet de grootste. De Parijse leden van de Internationale hielden zich in de eerste plaats bezig met het organiseren van de arbeiders in zowel vakbonden als coöperaties. Zij boekten enkele bescheiden successen als nog in het Tweede keizerrijk dergelijke initiatieven wettelijk geregeld worden. Zoals eerder al gezegd was Napoleon III de man die ten tijde van de opstand van de arbeidersklasse in 1848 de orde had hersteld. De burgerij kon opgelucht ademhalen, tenminste dat dachten ze, maar Napoleon III wist de beide partijen (burgers en arbeiders) handig tegen elkaar

Commune van Parijs:

Arbeiders grijpen de macht

Een barricade van de Parijse Commune, Maart 1871

uit te spelen. De burgerlijke liberalen werden evengoed vervolgd als de leiders van de arbeidersbeweging. Tegen het begin van de jaren 1860 raakte Napoleon III zijn macht steeds meer kwijt. In dezelfde periode herstelde de arbeidersklasse zich grotendeels van de nederlaag van 1848. Het voortschrijdende succes van de liberalen in de parlementsverkiezingen werd afgewisseld met indrukwekkende stakingsgolven voor behoud of verhoging van de lonen, voor vrij verenigingsrecht van de arbeiders etc. Steeds meer arbeiders begonnen een gewillig oor te verlenen aan de propaganda van de op 28 september 1864 opgerichte Internationale.

Om het prestigeverlies van zijn rampzalige buitenlandse politiek (bemoeienissen met de Italiaanse eenwording, mislukte interventie in Mexico, zijn onhandige houding in de oorlog tussen Pruisen en Oostenrijk in 1866) goed te maken en in een poging om de natie alsnog verenigd achter hem te krijgen stortte Napoleon III zich in juli 1870 in een oorlog met Pruisen. De veldtocht werd een catastrofe en de keizer werd gevangengenomen.

Tijdens het Pruisische beleg was er een vreselijke hongersnood geweest in Parijs. De Parijzenaars, die voor het grootste deel uit arbeiders bestond en 1848 nog niet vergeten waren, werden steeds ontevredener. Toen op 18 januari 1871 er door de regering onredelijke vredesvoorwaarden werden geaccepteerd, waaronder een oorlogsboete van honderden miljoenen francs was dat het einde van de toenmalige regering. De verkiezingen die daarop volgden leverden een parlement op dat overheerst werd door vertegenwoordigers van de gehate grootgrondbezitters die niets liever wilden dan een herstel van de monarchie. Tevens wilden ze de Parijse arbeiders ontwapenen. Toen de regeringstroepen op 18 maart 1871 de posities van de Parijse artillerie bezetten, stonden ze echter oog in oog met een grote groep gewapende arbeiders die hen dwongen om de macht af te staan.

Dit was het begin van wat genoemd wordt de commune van Parijs. De regering hield zich sedert de revolutie van 18 maart schuil in Versailles.

De opstanden van de arbeiders in andere steden waren gemakkelijk neergeslagen. Ondertussen probeerden ze de plattelandsbevolking en de priesters ervan te overtuigen dat de Communestrijders een bende roofzuchtige en goddeloze bandieten waren. Na de enorme nederlaag tegen de Pruisen had de regering nog maar zo'n 20.000 soldaten tot haar beschikking, die al niet zo betrouwbaar waren. Parijs had zo'n 2 miljoen inwoners. De regering wachtte haar kans om Parijs in te nemen geduldig af.

De grootste fout van de communards was dat zij toen de regering zich hulpeloos had teruggetrokken in Versailles zij niet van de gelegenheid gebruik hadden gemaakt om definitief met de regering af te rekenen. Eind april waren er al voldoende troepen uit krijgsgevangenschap terug om een veldtocht tegen Parijs te beginnen. Geleidelijk werden de communetroepen steeds verder teruggedreven. Begin mei begon het beleg van Parijs met de bezetting van de Seine brug bij Neuilly. Een voor een vielen de forten voor de stadsmuren. Op 21 mei slaagden eenheden van het regeringsleger erin Parijs langs de poort van St. Cloud in het Zuidwesten binnen te dringen.

De communards werden samengedreven in het Noordoosten van de stad. Op 28 mei boden een paar honderd arbeiders en Nationale Gardisten weerstand tussen de grafzerken waar zij zich met hun gezinnen hadden teruggetrokken. Tweehonderd overlevenden van het kerkhof werden zonder onderscheid van leeftijd of geslacht, na hun overgave, met snelvuurwapens omgebracht. Degenen die de gevechten overleefd hadden en in de handen van het regeringsleger terechtkwamen, wachtte ofwel de dood tijdens een van de strafex-

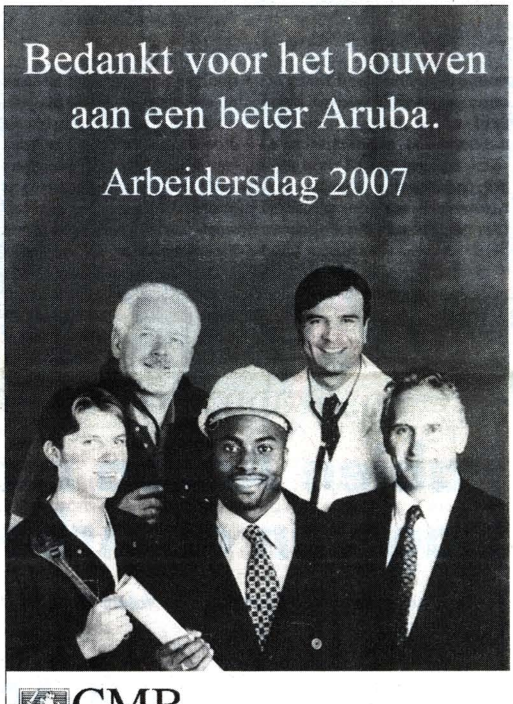

CMB
CARIBBEAN MERCANTILE BANK N.V.
www.cmbnv.com

Deseando henter pueblo di Aruba pasa e dianan di fiesta alegremente rondona pa sernan keri.

Felis aña di La Reina y dia di Obrero

Ministerio di Labor, Cultura y Deporte
Minister Tai Foo Ramon Lee

Ban celebra e bunita trabou di nos obreronan.
Nan merece nos respet, aprecio y admiracion!
Danki pa boso dedicacion y trabou duro!

AIG ARUBA
AMERICAN HOME ASSURANCE
Global Reach, Local Service

De Internationale

Het historische strijdlied van de communistische arbeidersbeweging 'De Internationale' wordt nog regelmatig ten gehore gebracht. Voor wie eens rustig wil nalezen waar het lied eigenlijk over gaat, hieronder de Nederlandstalige tekst.

Ontwaakt, verworpenen der aarde!
Ontwaakt, verdoemde in hongers sfeer!
Reedlijk willen stroomt over de aarde
En die stroom rijst al meer en meer.
Sterft, gij oude vormen en gedachten!
Slaafgeboornen, ontwaakt, ontwaakt!
De wereld steunt op nieuwe krachten,
Begeerte heeft ons aangeraakt!
Makkers, ten laatste male,
Tot den strijd ons geschaard,
en D'Internationale
Zal morgen heersen op aard.
De staat verdrukt, de wet is gelogen,
De rijkaard leeft zelfzuchtig voort;
Tot merg en been wordt de arme uitgezogen
En zijn recht is een ijdel woord
Wij zijn het moe naar anderer wil te leven;
Broeders hoort hoe gelijkheid spreekt:
Geen recht, waar plicht is opgeheven,
Geen plicht, leert zij, waar recht ontbreekt.
Makkers, ten laatste male,
Tot den strijd ons geschaard,
en D'Internationale
Zal morgen heersen op aard.
De heerschers door duivelse listen
Bedwelmen ons met bloedigen damp.
Broeders, strijdt niet meer voor anderer twisten,
Breekt de rijen! Hier is uw kamp!
Gij die ons tot helden wilt maken,
O, barbaren, denkt wat ge doet;
Wij hebben waap'nen hen te raken,
Die dorstig schijnen naar ons bloed.
Makkers, ten laatste male,
Tot den strijd ons geschaard,
en D'Internationale
Zal morgen heersen op aard.

Pabien Aruba met de Dag van de Arbeid

En speciaal voor elke werknemer van Valero die onze raffinaderij tot een succesvol bedrijf maakt.

VALERO
ARUBA REFINERY

*Wij wensen Aruba
een Geslaagde
Arbeidsdag toe.*

Pabien!

PEPSI

VICTORIA BOTTLING
COMPANY

De Tragedie van de Haymarket – Chigaco 1886

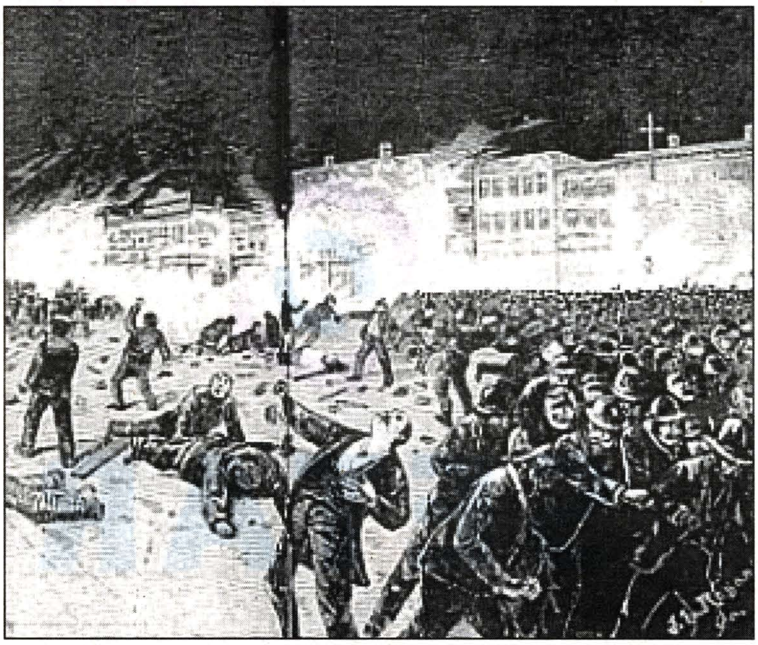

Deze 19e-eeuwse gravure getiteld 'Ralley at Haymarket Square' werd in populaire kranten en tijdschriften afgedrukt in de dagen en weken na de Haymarket-rellen en verscheen ook in geschiedenisboeken.

De staking voor de achturige werkdag die op 1 mei 1886 in Chigaco begon, liep uit op een tragedie. Er bestond destijds nog een diepe kloof tussen arbeiders en zakenlieden. De actie liep uit de hand en zowel diverse arbeiders als politieagenten vonden de dood.
Per 1 mei zou, volgens een voorstel van de arbeidersbeweging, de achturige werkdag ingaan. Verschillende organisaties waren hier faliekant tegen en de spanningen liepen al op en beide partijen waren zich aan het organiseren.

In Chigaco bracht de georganiseerde staking bijna 100.000 mensen op de been. De staking werd de volgende dagen voortgezet. Op 3 mei hadden de stakers een ontmoeting afgesproken bij de McCormick Harvesting Machine Corporation, waar een gevecht uitbrak toen vervangende arbeiders probeerden aan het werk te gaan. De politie werd erbij geroepen en er ontstonden gevechten. Vier van de activisten kwamen om het leven en er vielen verschillende gewonden. Dat was de vonk in het kruitvat.

GERECHTIGHEID

Lokale anarchisten maakten en verspreidden folders waarin ze opriepen tot een demonstratie op Haymarket Square, dat toen een commercieel centrum was. Volgens de folder had de politie stakers vermoord om de commerciele belangen van zakenlieden te beschermen en arbeiders werden opgeroepen 'om gerechtigheid af te dwingen'.

De actie begon vredig op de avond van de vierde mei. August Spies sprak een grote menigte toe. Hij zou onder meer expliciet gezegd hebben dat hij er niet was om de mensen op te hitsen. Vele politieagenten keken van dichtbij toe. De menigte was rustig en burgemeester Carter Harrison, die een kijkje was komen nemen, ging al snel gerustgesteld naar huis.
Al snel daarna, de demonstratie was zo goed als afgelopen en er was nog een man of 200 op het plein, werd de politie naar het plein gestuurd om de demonstranten te verspreiden. Ze kwamen in formatie aangemarcheerd, duidelijk met 'iets in hun mars'. Uit het niets gooide iemand plotseling een bom tussen de agenten. De bom ontplofte en een politieagent, Mathias J. Degan, overleed ter plekke. Anderen raakten gewond. De politie opende direct het vuur. Rond de zestig agenten liepen verwondingen op tijdens de schietpartij. Het grootste deel bleek later een gevolg te zijn van hun eigen politiekogels. Het aantal demonstranten dat gewond raakte is onbekend, waarschijnlijk omdat ze snel werden afgevoerd door hun vrienden of familieleden. In ieder geval zeven agenten en vier arbeiders vonden de dood.

Acht personen die, direct of indirect, met de rellen in verband werden gebracht werden beschuldigd van de moord op Degan, August Spies, Albert Parsons, Adolph Fischer, George Engel, Louis Lingg, Michael Schwab, Samuel Fielden and Oscar Neebe. Het waren allen bekende anarchisten of socialisten.

KOOKPUNT

Er werd geen bewijs geleverd dat een van deze acht mannen iets met de bom te maken had, maar 'ze hadden de bommengooier(s) met hun opzwepende toespraken aangemoedigd of geinspireerd om de bom te gooien' en waren daarom schuldig. Zeven werden in eerste instantie ter dood veroordeeld; Neebe kreeg vijftien jaar gevangenisstraf.

De veroordeling bracht de gemoederen in de arbeidersbeweging weer tot een kookpunt. Wereldwijd waren er protestacties en de veroordeelden werden helden van de arbeidersbeweging en in radicale politieke kringen. De pers bracht intussen vaak sensationele verhalen en opinies over het incident, waardoor de tegenstellingen in de samenleving nog scherper werden. Journalist George Frederic Parsons bijvoorbeeld beschreef in *Atlantic Monthly* de angsten van de 'middle class' Amerikanen over de radicalisering van de arbeidersbeweging en hij stelde dat de arbeiders hun problemen alleen aan zichzelf te danken hadden.

De acht veroordeelde stakers gingen tot twee keer toe in beroep tegen hun veroordeling. Nadat dit beide keren werd afgewezen, werden de straffen van Fielden en Schwab omgezet in levenslang. Een van de terdoodveroordeelden, Lingg, pleegde zelfmoord. Op 11 november 1887 werden Spies, Parsons, Fischer en Engel opgehangen. Onderweg naar de galg zongen ze de *Marseillaise*, de hymne van de internaionale revolutionaire beweging. August Spies riep nog uit: "Eens zal ons zwijgen machtiger zijn dan de stemmen die jullie vandaag wurgen."

De rechtzaak tegen de acht activisten wordt vaak gezien als een van de grootste missers uit de historie van de rechtspraak in de Verenigde Staten. In 1893 verleende de gouverneur van Illinois, John Peter Altgeld, gratie aan Fielden, Neebe en Schwab, nadat hij had geconcludeerd dat het proces niet eerlijk was verlopen. Het was hierna wel afgelopen met zijn politieke carriere.
De politiecommandant die het verspreiden van de demonstranten had bevolen, werd later veroordeeld voor corruptie. De bomgooier werd nooit geidentificeerd.

Prettige Koninginnedag
en
Geslaagde Arbeidsdag

CARIBBEAN PAINT FACTORY ARUBA INC.
ARUBAANSE SCHILDERS EN AFWERKINGSBEDRIJF N.V.
Sabana Blanco 16A, Arub
Tel.: 582-5339 Fax: 583-7

Da g van de arbeid

FUNDASHON LOTTO PA DEPORTE

ARUBA LOTTERY

wenst het Arubaanse volk
een Prettige Koninginnedag toe.

Pabien

Da g van de arbeid